

Saksframlegg

Dato: 02.04.2019
Saksnummer: 19/00048-2

Planlagt behandling i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
Stavanger formannskap - AU		09.04.2019	
Stavanger formannskap		11.04.2019	

Høringsuttalelse: Ny budsjett - og regnskapsforskrift

Forslag til vedtak:

Stavanger kommune slutter seg til forslag til ny budsjett- og regnskapsforskrift med følgende merknader:

1 Skillet mellom drift og investeringer

2 Videreføringen og presiseringen av skillet mellom drift og investering støttes med
3 følgende merknad: Bortfall av muligheten til å finansiere investeringsdelen med direkte
4 bruk av bundne driftsfond eller disposisjonsfond, medfører at det ikke vil være like
5 entydig hvordan en kommune prioriterer årets midler til finansiering av investeringene.
6 En slik innsikt er viktig styringsinformasjon for en kommune i omstilling.

7

8 Klassifisering og måling av eiendeler og gjeld i balansen

9 Planmessige avskrivninger og frivillighet i dekomponering av varige driftsmidler bør
10 presiseres mht. rammer gitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).
11

12 Obligatoriske oppstillinger i økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet

13 Obligatoriske økonomiske oppstillinger bør innrettes på en slik måte at de gir en lettfattat
14 og god styringsinformasjon hvorav kommunestyrets myndighet og styringsbehov
15 vektlegges. I økonomiplan- og budsjettdokumenter gir de nyttig styringsinformasjon til
16 beslutningstakerne og kan med fordel følge budsjettprosessen fra rådmannen legger
17 fram sine tallgrunnlag til kommunestyret har gjort sine vedtak.

18

19 Netto driftsresultat videreføres som det sentrale resultatbegrepet.

20

21 Det foreslås at resultatstørrelsen «Årets driftsresultat etter netto avsetninger til bundne
22 fond» fremkommer direkte av økonomisk oversikt drift i tillegg til netto driftsresultat.

23

24 Posten for fordelte utgifter videreføres som korreksjons-/inntekstpost. Sammenlåing av
25 lønn og sosiale utgifter i økonomiske oversikter tilrås ikke. Dagens kategoriseringer for
26 hovedinndeling på art i økonomisk oversikt investering er vanskelig og gir lite mening.
27 Det kan vurderes om en fordeling på egeninnsats, innkjøpt fra KF og fra IKS-er, og
28 innkjøpt ekstern innsats og varer/materialer gir et mer hensiktsmessig skille og nyttig
29 styringsinformasjon i investeringsbudsjett- og regnskap.

30

31 Tidsfrister for oversendelse av økonomiplanen og årsbudsjettet

32 Det bør være en felles innsendingsfrist for samtlige budsjett dokumenter til
33 myndighetene og denne foreslås satt til utgangen av januar måned.

34

35 Særlige regler for kommunale foretak og interkommunale samarbeid

36 For kommunale foretak bør valgfriheten til å slå sammen poster i de økonomiske
37 oversiktene begrenses.

38

39 Foretakenes frihet til å føre etter regnskapsloven bør begrenses. Styringsmål,
40 bevilgninger og det påfølgende konsoliderte årsregnskapet bør føres i tråd med
41 kommunelovens prinsipper og gjenspeile kommunen som rettssubjekt.

42

43 Kommunelovens frister ad årsregnskap og årsberetning

44 Stavanger kommune anmoder om å justere kommunelovens bestemmelse om lovpålagt
45 frist for kommunenes årsberetning til 7. april (i forkant av ikrafttredelse for 2020).

Sammendrag

Departementet har sendt på høring en ny budsjett- og regnskapsforskrift. Denne vil erstatte tre av dagens forskrifter (budsjettforskriften, regnskapsforskriften og særbudsjettforskriften).

Denne saken inneholder forslag til høringsuttalelse fra Stavanger om ny budsjett- og regnskapsforskrift.

Rådmannen støtter forslaget om å erstatte tre av dagens forskrifter med en ny, og mener det vil gi en mer entydig tilnærming av kommunens økonomiarbeid. Forskriften vil gjøre det enklere å få oversikt over regelverket for økonomiarbeidet til kommunen. Rådmannens merknader til forslaget omtales i saken.

Høringsuttalelse: Ny budsjett - og regnskapsforskrift

Bakgrunn for saken

Stortinget vedtok i juni 2018 ny kommunelov. Som følge av dette, vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet revidere alle forskrifter som hører til kommuneloven.

Departementet har sendt på høring en ny budsjett- og regnskapsforskrift. Denne vil erstatte tre av dagens forskrifter (budsjettforskriften, regnskapsforskriften og særbudsjettforskriften). Høringsfristen til budsjett- og regnskapsforskriften er 12. april 2019.

Departementet har i tillegg sendt på høring en ny kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift som erstatter to av dagens forskrifter. Rådmannen gir generell tilslutning til høringsdokumentet, og legger derfor ikke frem en egen sak til politisk behandling.

Det er videre meldt fra departementet at følgende forskrifter vil bli sendt på høring i løpet av våren: Selvkost, garantier, finansforvaltning og KOSTRA.

Rådmannen fremmer med dette forslag til høringsuttalelse ad ny budsjett- og regnskapsforskrift. Det gjøres oppmerksom på at i vurderingen av ny forskrift er det benyttet kommuneøkonomiske faguttrykk og termer for å være presis i høringsuttalelsen.

Sentrale endringer

Ny kommunelov innebærer at enkelte sentrale økonomibestemmelser er flyttet fra forskrift til lov. Øvrige bestemmelser i forskriftene foreslås nå å samles og oppdateres.

Oppsummering av sentrale endringer:

- Det tas inn nye regler som klargjør skillet mellom drift og investering.
- Det gis nærmere regler om føring av utbytte og uttak av kapital fra selskaper.
- Begrepet ikke-løpende inntekter oppheves.
- Adgang til å føre bruk av driftsfond i investeringsregnskapet oppheves.
- Avskrivningsreglene endres.
- Det gis mer utfyllende regler om årsavslutningen, herunder strykingsregler og pliktig bruk eller avsetning til fond.
- Det er endringer i de obligatoriske oppstillinger i økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet.
- Kravene til noteopplysninger blir gjennomgående regulert.
- Adgang til å følge regnskapsloven for kommunale foretak snevres inn.
- Det gis nærmere regler om utarbeidelsen av det konsoliderte årsregnskapet.

Rådmannen støtter høringsforslaget om å erstatte tre av dagens forskrifter med en ny. En helhetlig tilnærming gjør det enklere å få oversikt over regelverket for økonomiarbeidet til kommunen. For å settes i stand til å forstå krav og informasjon som gis, er det svært viktig å skape en gjennomgående og entydig forståelse av de ulike begrepene som brukes, både i lovverket og i samfunnet for øvrig. Herunder begrepene kommune(kasse), kommunen som rettssubjekt (juridisk enhet), kommunens samlede virksomhet og kommunekonsern, sett

opp mot kommunestyrets økonomiske styringsansvar med tilhørende rapporterings- og konsolideringsplikt.ⁱ

Rådmannen vil videre i saken ha oppmerksomhet på de områdene hvor det konkret bes om innspill og der hvor det er ønskelig med endringer i forhold til høringsforslaget. Manglende kommentarer innebærer at rådmannen ikke har innvendinger til forslag til ny forskrift. Fokus er på hvorvidt endringene bidrar til å styrke kommunens strategiske økonomistyring.

1. Skillet mellom drift og investeringer

Bruk av driftsfond i investeringsbudsjettet og regnskapet

Det foreslås at det ikke lengre skal være adgang til å finansiere investeringsdelen med direkte bruk av driftsfond. Dette innebærer at all finansiering av investeringsdelen med driftsmidler skal skje via overføringsposten fra drift til investering, både når finansieringskilden er bruk av disposisjonsfond og bundet driftsfond. Dette skal bidra til at kommuneregnskapet blir lettere å lese og et gi et enklere regelverk.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen støtter videreføringen av skillet mellom drift og investering med de presiseringer som gjøres. Samtidig kan følgende bemerkes:

Dagens praksis med overføring av midler fra drift til investering, og hvor eventuell bruk av disposisjonsfond til investeringsformål føres rett i investeringsregnskapet, måler i hvor stor grad en kommune faktisk prioriterer midler av årets løpende drift til egenfinansiering av investeringer fremfor egenfinansiering gjennom tidligere års sparing. Dermed angir målet entydig i hvor stor grad kommunen er villig til å prioritere dagens midler i stedet for å skyve på finansieringen til framtidige generasjoner. For en kommune med høy innbyggervest og som i større grad foretar investeringer for framtidige behov, vil det ligge en stimulans til å låne mest mulig slik at framtidige økte inntekter grunnet innbyggervest kan betale for dette. For en kommune med stagnering eller fall i innbyggertallet, er det enda viktigere ikke å skyve finansieringen ut i tid da færre vil være med å betale for investeringene. Fondsføringer (av oppsparte midler) «blandet med» overføringen fra drift vil kunne hindre forståelsen av en slik løpende prioritering, særlig i plandokumenter som gir grunnlag for strategisk økonomistyring. Innsikten er ekstra viktig for en kommune i omstillingsmodus og ev. endringer i forskrift bør støtte opp om dette.

Ut over dette vil endring i praksis ikke medføre brudd i analyser ad finansielle måltall som netto driftsresultat, egenfinansiering av investeringer eller gjeldsgrad.

2. Klassifisering og måling av eiendeler og gjeld i balansen

I hovedsak blir reglene i gjeldende regnskapsforskrift om klassifisering og måling av eiendeler og gjeld i balanseregnskapet videreført.

Avskrivninger

Avskrivningstiden bør vurderes konkret for den enkelte eiendel, ikke etter en fast sjablong. Det foreslås en ny regel hvor anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid skal avskrives planmessig over den utnyttbare levetiden til anleggsmidlet. For at avdragstiden

---

ⁱ Ny kommunelov §§ 14-2 og 14-3 omtaler økonomiplan og årsbudsjett i entallsform, mens årsregnskap og årsberetning framkommer i flertallsform. (Dette må forstås utover at ett årsregnskap består av tre underliggende del-regnskaper.)

på lån ikke skal bli for lang foreslås det i ny forskrift fastsettelse av maksimale avskrivningstider for ulike typer varige driftsmidler.

Dekomponering

Forslaget åpner for dekomponering av større varige driftsmidler, som vil kunne gi riktigere avskrivningskostnader i regnskapet. Det vil si at eiendelen (typisk et bygg) deles i større komponenter, og at de ulike komponentene kan balanseføres og avskrives hver for seg ut fra levetiden på de enkelte komponentene. Bruk av dekomponering vil være frivillig.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen mener at planmessig avskrivning vil gi et bedre bilde av eiendelenes verdi for vesentlige investeringer. Det bør her presiseres mht. rammer gitt iht. GKRS.

Rådmannen mener at tilgang til dekomponering vil gi et riktigere bilde av eiendelenes verdi, og regnskapet vil gjenspeile et riktigere bilde av kapitalslitet. For stor grad av frivillighet vil imidlertid kunne medføre utfordringer ved analyser og sammenligning på tvers av kommunene. Rådmannen mener her at frivilligheten bør presiseres med hensyn til rammer gitt i henhold til GKRS. Endret avskrivningsprofil for nye eiendeler vil på sikt kunne bety noe for utledning av netto driftsresultat.

3. Obligatoriske oppstillinger i økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet

Det foreslås flere endringer i de obligatoriske oversiktene. Flere poster i oppstillingene er slått sammen, rekkefølgen er endret og flere poster har fått nye navn. Det foreslås at poster i de obligatoriske oppstillingene kan deles opp, og det kan tilføres poster som ikke framgår av forskriften. Det åpnes for at kommunale foretak, interkommunale politiske råd, kommunale oppgavefellesskap og lånefond i sine budsjetter og regnskaper kan slå sammen eller utelate poster (dette gjelder ikke kommunene).

Økonomisk oversikt drift

I forslaget er antallet obligatoriske poster redusert ved å slå sammen flere poster. Det vurderes ikke som hensiktsmessig å videreføre et obligatorisk skille mellom overføringer med og uten motytelse i denne oversikten. Også skillet mellom kjøp av varer/tjenester som inngår i, eller som erstatter egenproduksjon, utgår.

Posten for fordelte utgifter videreføres som korreksjons-/inntektspost. Departementet ber om syn på om denne posten kan og bør tas ut av oversikten.

Dagens post – *resultat eksterne finanstransaksjoner* blir erstattet med posten *netto finansutgifter*. Det foreslås ikke å innføre ett nytt obligatorisk resultatbegrep. Netto driftsresultat skal fortsatt være det sentrale resultatbegrepet.

Det åpnes for at den enkelte kommune kan velge å tilføye forklarende poster i resultatoppstillingen.

Økonomisk oversikt investering

Det foreslås en ny oppstillingsplan for *økonomisk oversikt investering*, denne skal også erstatte dagens budsjett- og regnskapsskjema 2A. Det vurderes som lite hensiktsmessig med to såpass like oppstillinger.

Den nye oppstillingen skal få frem utgiftene til de ulike typene av investeringer (investeringer i varige driftsmidler, finansielle anleggsmidler mv). Inntekter og utgifter til

formidlingslån skal samles i en egen bolk i oversikten. I tillegg vil flere poster slås sammen for å forenkle oppstillingen.

Det har blitt vurdert om det skal tas inn en egen post for «bruk av likviditet», men vurdert å ikke åpne for dette. Oppstillingen skal kun vise de egentlige finansieringskildene (inntekter, bruk av fond mv.) og utgifter utover dette skal framkomme som udekket beløp.

Bevilgningsoversikter drift

I oppstilling for frie inntekter er det tatt inn poster som skal tydeligere vise generelle midler til disposisjon, og hvordan midlene benyttes og hva som er disponibelt til de enkelte budsjettområdene. Flere poster er også slått sammen, med åpning for å tilføye poster som ønskes spesifisert.

Det slås fast at inntekter som ikke knytter seg til bestemte formål inngår i «skjema 1A», andre inntekter tilhører «skjema 1B».

Bevilgningsoversikt investering

Forslaget innebærer utarbeidelse av en oppstilling som gir en oversikt over bevilgningene til varige driftsmidler, tilskudd til andres investeringer, investeringer i aksjer og andeler, og utlån.

Balanseregnskapet

Det foreslås flere endringer i oppstillingen av balanseregnskapet, primært justeringer i grupperingen av, og rekkefølgen på ulike typer eiendeler, gjeld og egenkapital. Videre foreslås en egen post til immaterielle eiendeler. Gruppen av immaterielle eiendeler i kommuneregnskapet skal avgrenses til kjøp av rettigheter (konsesjoner o.l.)

Oversikt over årsavslutningsdisposisjoner

Det vil stilles krav til oversikter som viser hvilke disposisjoner som er foretatt administrativt ihht. reglene for årsavslutningen. F.eks. strykninger av overføring fra drift til investering, økning i bruk av disposisjonsfond for å redusere merforbruk eller avsetning av midreforbruk til disposisjonsfond.

Rådmannens kommentarer:

Generelt:

Stavanger kommune er opptatt av at økonomiske, obligatoriske oversikter innrettes på en slik måte at de gir en lettfattig og god styringsinformasjon, og nytteverdi, både til administrativ og politisk ledelse i kommunen og til eksterne interessenter og statlige myndigheter.

Forenkling kan i første omgang virke gevinstskapende, men blir raskt til merarbeid dersom dette medfører ytterligere behov eller krav om nye oppstillinger for mer detaljert info, eventuelt for å dekke kommunens egne styrings-/rapporteringsbehov.

Detaljerte regnskapsdata rapporteres inn til SSB i henhold til KOSTRA og kan når som helst hentes ut for å dekke ulike eksterne analyse- og rapporteringsformål. Kommunestyrets myndighet og styringsbehov bør være utgangspunktet for slike obligatoriske oppstillinger, herunder eventuelle lovkrav og kommunestyrets behov for å foreta en viss sammenligning med andre kommuner også på plan- og budsjetteringstidspunktet.

Av den grunn foreslår rådmannen at obligatoriske oppstillinger i økonomiplan- og budsjett dokumenter følger budsjettprosessen fra rådmannen legger fram sine

tallgrunnlag til by-/kommunestyret har gjort sine vedtak. Rådmannen i Stavanger har gode erfaringer med dette.

Som ledd i budsjettprosessen må rådmannen argumentere hvorfor de ulike rammene skal videreføres, eventuelt justeres opp eller ned. Likeså begrunnes politiske tiltak og vedtak. I tillegg har kommunen egeninteresse av å ha fått jobbet inn detaljer i sine vedtatte budsjetttrammer innen årets første måned, jf. plan for årets drift.

Budsjettdelegasjonsreglementet i den enkelte kommune vil gi rammer og fullmakter til å foreta diverse justeringer i budsjettet fra det er vedtatt og til budsjett-/regnskapsåret er omme, herunder eventuelle behov for å endre underspesifikasjoner på vedtatte nettorammer.

Rådmannen kan ikke se at dette skulle hindre en tidlig oppstilling av økonomiske oversikter og en innsendingsplikt av oppstillingene som følger øvrige dokumenter underlagt innsendingsplikt til myndighetene. Rådmannen foreslår følgelig en felles innsendingsfrist for budsjettdokumenter til myndighetene og at denne settes til utgangen av januar måned.

Rådmannen foreslår at enkelte overordnede og utbredte nøkkeltall, som lett kan utledes av de oppgitte beløpsstørrelsene i en og samme oversikt, også innarbeides som obligatoriske (jf. automatisk beregnet). Dette kan øke beslutningstakernes bevissthet om viktige økonomiske størrelser, eksempelvis netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter.

Økonomisk oversikt drift

Rådmannen støtter at netto driftsresultat fortsatt blir det sentrale resultatbegrepet.

Netto driftsresultat påvirkes av forhold som i realiteten er rene tidsavgrensninger og som kommunen er pliktig til å ta hensyn til gjennom bundne driftsfondavsetninger, blant annet mer-/mindreforbruk av øremerkede tilskudd og mer-/mindreforbruk på selvkosttjenester. Netto driftsresultat er dermed ikke et godt mål for resultatet av årets driftsaktivitet eller årets planlagte driftsaktivitet i budsjettsammenheng, som kommunen har til disposisjon eller må finne inndekning for.

«Årets driftsresultat etter netto avsetninger til bundne fond» vil være en mer entydig resultatstørrelse som synliggjør handlingsrommet kommunen har med årets driftsaktivitet. Rådmannen anbefaler at denne resultatstørrelsen framkommer direkte av økonomisk oversikt drift i tillegg til netto driftsresultat.

Over tid vil føringer til og fra bundne fonds i prinsippet nulle hverandre ut. Føringene kan imidlertid prege det enkelte år i sterkere grad og følgelig gi nyttig styringsinformasjon, både i budsjett- og regnskapssammenheng. Således vil rådmannen foreslå at «Årets driftsresultat etter netto avsetninger til bundne fond» splittes i to bruttoføringer for hhv. bruk og avsetning til bundne fond, slik at det også tydelig framkommer hvilke midler som settes av til framtidig pliktig bruk.

Eventuelle øvrige behov for kommunespesifikke resultatbegrep kan dekkes gjennom tilføyelser i de økonomiske oversiktene eller supplerende info i plandokumenter eller årsberetning/noter.

Departementet ber om syn på om posten for fordelte utgifter videreføres som korreksjons-/inntektspost. Rådmannen mener det er riktig å videreføre denne posten.

Rådmannen vil ikke anbefale sammenslåing av lønn og sosiale utgifter i økonomisk oversikt da særlig bokføringsprinsippene ad pensjon gjør at sosiale utgifter kan følge en annen profil enn øvrig lønn i kommunen eller i sammenlignbare kommuner.

I de økonomiske oversiktene mener rådmannen at valgfriheten til å slå sammen poster bør begrenses, da med tanke på kommunale foretak.

Foretakenes frihet til å føre etter regnskapsloven bør begrenses. Dersom et foretak unntaksvis får tilgang til å føre regnskapet etter Regnskapslovens prinsipper, må konsekvensen av dette være at bruk av konserninterne arter ikke er mulig. En konsekvens må da bli at omtalte foretak unntas fra KOSTRA rapporteringen. De økonomiske oversikter bør ha en felles og fast form. Bevilgningsoversikter drift (1a og 1b) bør tilpasses behovet til den enkelte kommune.

Økonomisk oversikt investering

Rådmannen støtter forslaget om en ny økonomisk oversikt investeringer som slår sammen dagens to, tilnærmet like oversikter, og som i større grad får fram investeringer i hhv. fysiske anleggsmidler (varige driftsmidler) og finansielle investeringer.

Med bakgrunn i erfaringer fra konjunkturedgangen i olje og gassindustrien for noen år tilbake, herunder også den statlige tiltakspakken, ser rådmannen nytte i å splitte opp investeringsutgiftene i henholdsvis egeninnsats og innkjøpt innsats. En slik informasjon vil også være i samfunnets (og politikernes) interesse og vil kunne legge føringer for ønsket styring, særlig for en gitt planperiode.

Rådmannen ser at det kan være vanskelig å kategorisere budsjett- og regnskapsposter korrekt i dagens skille på hovedpost art ved å avgjøre hvorvidt kjøp av varer og tjenester inngår eller erstatter tjenesteproduksjonen når de fleste investeringsprosjekter er enkelttilfeller som initieres og har overordnet prosjektledelse av kommunen selv og hvor de fleste vare- og tjenesteleveransene er eksterne, eventuelt levert av et kommunalt foretak eller IKS. Det bør vurderes om fordelingen på egeninnsats, innkjøpt fra KF og fra IKS-er, og innkjøpt ekstern innsats og varer/materialer er et mer hensiktsmessig skille for investeringsbudsjett- og regnskap.

4. Tidsfrister for oversendelse av økonomiplanen og årsbudsjettet

Det foreslås at økonomiplanen og årsbudsjett med tilhørende dokumenter skal oversendes fra kommunen til fylkesmannen snarest mulig, og senest 30 dager etter vedtaket. Oppstillingen økonomiske oversikt drift kan etter forslaget ettersendes, men da innen 1. mars det året som budsjettet gjelder for.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen foreslår en felles innsendingsfrist for budsjettdokumenter til myndighetene og at denne settes til utgangen av januar måned.
Se kommentar under punkt 3.

5. Særlige regler for kommunale foretak og interkommunale samarbeid

Det foreslås enkelte særlige regler for disse virksomhetene i tillegg til de generelle reglene. Enkelte typer virksomheter skal ha adgang til å utarbeide årsbudsjett og årsregnskap etter andre regler enn reglene i ny forskrift.

Oppstillinger og noteopplysninger

Det åpnes for å kunne slå sammen uvesentlige poster med andre poster og utelate poster som ikke er aktuelle fra oppstillingen i de økonomiske oversiktene.

Det skal utarbeides enkelte særskilte noteopplysninger i tillegg til de faste noteopplysningene.

Unntaksregler for foretak som primært driver kommersiell virksomhet

Det foreslås endring i hvem som har adgang til å utarbeide årsbudsjett og årsregnskap etter prinsippene i regnskapsloven. Adgangen skal bare gjelde for kommunale foretak hvor virksomheten utpreget er markedsrettet. Som utgangspunkt legges det til grunn at over 80 prosent av foretakets samlede inntekter må komme fra kommersiell virksomhet.

Foretakene som benytter seg av adgangen til å følge regnskapsloven, kan også utelates fra det konsoliderte årsregnskapet etter kommuneloven.

Unntaksregler for små samarbeid

Dersom samarbeidets forventede brutto driftsinntekter er lavere enn kr 5 mill. skal de kunne unnlate å utarbeide eget budsjett og regnskap. Budsjett og regnskap skal da inngå i budsjett og regnskap til kontorkommunen.

§27-samarbeid som ikke er omdannet til interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefellesskap

Forslaget forstås slik at nye regler skal gjelde for årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning til §27-samarbeid i perioden fram til omdanning, fra det tidspunktet som de nye reglene trer i kraft. Det vil si fra og med budsjett- og regnskapsåret 2020.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen mener primært at det ikke skal gis anledning for kommunale foretak å bruke regnskapslovens prinsipper.

Rådmannen mener at dersom det gis adgang for at visse kommunale foretak til å benytte regnskapslovens bestemmelser, må adgangen være snever. Slik forslaget fremstår i dag mener rådmannen gir rom for tvil.

Rådmannen støtter forslaget om at foretak som følger regnskapsloven ikke er en del av det konsoliderte regnskapet.

6. Konsolidert årsregnskap

Det foreslås å forskriftsfeste nærmere regler for det konsoliderte årsregnskapet. Det skal utarbeides en økonomisk oversikt for drift og investering, og et balanseregnskap. Det vil ikke stilles krav om å utarbeide bevilgningsoversikter på konsolidert nivå. Regnskapet skal omfatte enkelte særskilte noteopplysninger i tillegg til de faste, det åpnes også for å utelate noteopplysninger.

Enkelte typer kommunale foretak, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap kan holdes utenfor det konsoliderte årsregnskapet. Regnskapet til interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap som er eget rettssubjekt, skal ikke inngå i konsolideringen.

Rådmannens kommentarer:

Rådmannen mener primært at alle foretak som er en del av kommunen som rettssubjekt skal gjenspeiles i det konsoliderte årsregnskapet. Ut fra dette er også rådmannens betraktning at alle kommunale foretak skal føres i tråd med kommunelovens prinsipper. Rådmannen ser at det kan være utfordrende å inkludere egne rettssubjekter som IKS i det konsoliderte årsregnskapet. Samtidig innehar ikke kommunestyret samme styringsrådighet over et IKS som det har med et KF.

IKS inngår i KOSTRA og i begrepet «kommunekonsern». Konsolidert regnskap avviker fra dette, men er allikevel en viktig «enhetsrapportering» som viser tydelig kommunestyrets økonomiske styringsansvar og -plikt. Nivået bør vurderes innlemmet som et isolert selekteringskriterium i KOSTRA-statistikkbanken til SSB.

Videre mener rådmannen at det må aktivt arbeides for at begrepsbruken og enhetsavgrensningen også for den almenne innbygger må være logisk og klar mht. kommunekonsern – kommunen som rettssubjekt – konsolideringsnivå.

7. Kommunelovens frister ad årsregnskap og årsberetning

Gjennomgang av høringsforskriften medfører en naturlig refleksjon også over tilhørende lovverk. Kommunens lovpålagte frist for å avlegge årsregnskap er flyttet en uke ut i tid til 22. februar med bakgrunn i merarbeid ad innføring av konsolideringsplikten. Kommunens plikt til å avgi en årsberetning i tråd med konsolideringen og kommunens samlede virksomhet har fått uendret frist. Frist for revisjonsberetningen er også uendret. Revisor skal revidere årsregnskapet og vurdere om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet og de premisser som er gitt for bevilgingene.

Rådmannens kommentarer:

Revisjonens arbeid pågår intensivt og til dels parallelt med kommunens utarbeidelse av årsberetningen. Kortere tidsintervall fra årsregnskapet avlegges og til kommunens årsberetning avgis medfører i praksis en lav reell mulighet for rådmannen til å innarbeide ev. beløpsmessige endringer i tråd med revisjonens funn og anbefalinger. De fleste kommuner innarbeider reviderte årsregnskap i tilhørende årsberetning for den aktuelle kommunale enheten og for den samlede kommunale virksomhet.

Det er i kommunestyrets (og samfunnets) interesse at årsregnskapet og årsberetningen gir et så riktig økonomisk uttrykk som mulig over fjoråret når disse behandles, herunder den (nye) forskriftsmessige avslutningen av årsregnskapet. Rådmannen ser nødvendigheten av at frist for årsberetning justeres tilsvarende som fristen for å avlegge årsregnskap er justert.

Avsluttende vurdering og konklusjon

Rådmannens anbefaling er å avgi generell tilslutning til forslag til ny budsjett- og regnskapsforskrift med merknadene som gjengis. Høringsuttalelse vil gis i samsvar med denne sak. Rådmannen ser i tillegg behov for å anmode om å justere lovpålagt frist for kommunenes årsberetning til 7. april.

Per Kristian Vareide
rådmann

Gunn Claire Westad
direktør

Mette Rita Hegdal
Margrete Rosseland
Hilde Vikan
Vibeke Bø Langeland
Bjørn Morten Hermansen
Helene Reeve Moller
saksbehandlere

Vedlegg: Høringsnotat om ny budsjett- og regnskapsforskrift

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.